

UVOD

Vodeći svoje poreklo iz davnih antičkih vremena, i monarhija i republika (obe su "podjednako stare") su tokom svoje duge istorije imale različita značenja. Međutim, dok je republika oblik vladavine koji se tokom istorije javljao i u autokratskim i u demokratskim režimima (npr. aristokratske i demokratske republike u antičkoj Grčkoj itd.), dotle je monarhija vekovima bila deo autokratskog režima, menjajući različite vidove - počev od robovlasničkih, apsolutističkih, staleških i dr. U vreme stvaranja moderne države, ideali velikih revolucija s kraja XVIII veka vezivali su se za republiku, pa je republika i postala simbol slobode, kao što je monarhija (apsolutistička) bila simbol omraženog autokratskog režima.

Danas se pitanje republike i monarhije, nasuprot rasprostranjenom mišljenju koje je prevashodno izraz inercije u gledanju na ove oblike vladavine, uopšte ne može posmatrati kao pitanje demokratije, odnosno autokratije. Kriterijumi razlikovanja između demokratskog i autokratskog političkog režima danas su drukčiji i ne vezuju se za oblik vladavine. Naime, notorna je činjenica da u modernoj državi, posebno u današnje vreme, republike postoje kako u demokratskim, tako i u zemljama sa izrazito nedemokratskim, tj. autokratskim pa i totalitarnim režimom. Uostalom, sve bivše (i sadašnje) socijalističke države bile su isključivo republike, a republike su bile i pojedine fašističke države. To, s jedne, a s druge strane, monarhija, koja je danas mnogo manje rasprostranjena, javlja se u zemljama sa autokratskim režimom, ali i sa izrazito demokratskim političkim sistemom. U ovim drugim, monarhija se oblikovala kao ustavna parlamentarna monarhija i to je danas preovlađujući oblik monarhije. Javljajući se isključivo u demokratskim zemljama, ustavna parlamentarna monarhija, po prirodi stvari, i ima demokratsko značenje. Danas postoje 42 monarhije i 153 republike.

MONARH I MONARHIJA

Monarhija je (preko francuskog monarchie iz grčkog monarchia - isključiva vladavina), uz republiku drugi osnovni oblik vladavine. U monarhiji je poglavar fizička osoba koja po pravilu to postaje nasleđem i doživotno vrši svoju funkciju. Nazivi za takve državne poglavare su: car, kralj, sultan, šah, knez, vojvoda, poglavica i emir. Međutim, u istoriji je bilo i izbornih monarhija. Monarsi su uglavnom svoju vlast legitimirali "milošću Božjom." Danas takva praksa postoji još u Danskoj, Monaku i Ujedinjenom Kraljevstvu. U naslednoj monarhiji već je odavno prevladao sastav nasleđivanja po prvorodstvu (primogenituri). Oblik monarhije koji počiva na pravu dobijenom od boga/božanstva provlači se još od Starog Egipta gdje je faraon obožavan kao bog. Slično vredi i za carski sistem u Kineskom carstvu gde se između ostalih naslova, car opisivao kao sin Neba. U njegovoj vladavini se odražavala volja Neba što mu je davalo apsolutnu i neograničenu moć.

Monarh nije postavljen na svoj položaj od jednoga drugog organa; on vlada na osnovu ustava. Pošto je ustavom propisano koja dinastija vlada i kojim se redom u njoj nasleđuje presto, to se već na osnovu ustavnih propisa može u datom slučaju poimenice znati koje lice može da stupi na presto.

Monarh je neposredan organ; osim njega samo bi još birači bili neposredni organi pošto sam ustav obezbeđuje biračko pravo svim građanima koji ispunjuju izvesne uslove, ali za razliku od monarha birači ne vrše nijednu od tri funkcije državne vlasti. Na osnovu toga što se presto u monarhiji nasleđuje, ne treba zaključiti da presto pripada izvesnoj dinastiji kao porodično imanje koje se prenosi s oca na sina.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com